

Avaleht>Teie õigused>Kuriteoohvrid>Ohvrite õigused riigiti

See riik on üleminekuprotsessis, et astuda EList välja.
Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.
Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Swipe to change

inglise keel**Ohvrite õigused riigiti****Šotimaa****Kuriteoohvrite õigused Šotimaal**

Kuriteoohvriina on Teil teatavad õigused.

Teil on õigus saada menetluse ajal emotsionaalset ja praktilist tuge ning Te võite saada ka hüvitist Teile kuriteoga tekitatud kahju eest.

Šotimaa kuriteoohvrite tegevusjuhendis (Victims' Code for Scotland) on kirjeldatud Teie õigusi, nende kasutamist ja seda, kelle poole pöörduda abi ja nõu saamiseks. Tegevusjuhend sisaldab järgmist teavet:

õigus miinimumstandardile vastavale teenusele: kuidas kriminaalõigusorganisatsioonid Teid kohtlevad;

õigus teabele: kuidas Teid teavitatakse Teie juhtumist ja millist teavet Te peate saama;

osalemise õigus: Teist saadakse aru ning Te mõistate, mis toimub; Te saate kohtule selgitada, kuidas kuritegu on Teid mõjutanud;

õigus kaitsele ja eraelu puutumatusse: tunnete end turvaliselt ja hirmutamise eest kaitstuna;

õigus kaitsele: olenemata sellest, kas esitate politseile kuriteoteate või mitte;

õigus kahju ja kulude hüvitamisele: näiteks sõidukulude ja saamata jäänud tulu hüvitamine või hüvitus kehavigastuste eest.

Teil on ka õigus esitada kaebus, kui Te ei ole rahul sellega, kuidas organisatsioon on Teid kohelnud.

Külastage veebisaiti mygov.scot, et saada lisateavet oma õiguste kohta kuriteoohvriina kriminaalmenetluse eri etappides, sealhulgas **kuriteost teatamisel, kuriteo uurimise ja selle eest vastutusele võtmise ajal, kui asi läheb kohtusse**, ning selle kohta, mis juhtub **pärast kohtuotsuse tegemist**.

Võite ka lugeda **kuriteoohvrite abistamise ja toetamise kohta**.

Vajaliku teabe leidmiseks klikkige alltoodud linkidel

- 1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks**
- 2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal**
- 3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust**
- 4 - Hüvitis**
- 5 - Minu õigus saada abi ja toetust**

Viimati uuendatud: 29/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.

1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks**Millist teavet ma saan ametiasutustelt (nt politseilt, prokurörit) pärast kuriteo toimumist, kuid enne kui ma sellest teatan?**

Kuriteo kohta saate teavet asjaomastelt organisatsioonidelt (Šotimaa politsei, Šotimaa riigiprokuratuur (Crown Office and Procurator Fiscal Service), Šotimaa kohtuamet (Scottish Courts and Tribunals Service), Šotimaa vanglaamet (Scottish Prison Service) ja Šotimaa kriminaalhooldusnõukogu (Parole Board for Scotland)). Rohkem teavet saab [Šotimaa valitsuse veebisaidi kuritegusid, õigusemõistmist ja õigust käsitlevast rubriigist](#).

Kui esitate politseile kuriteoteate, väljastatakse Teile kuriteoohvri kaart. See tähendab, et Teie kaebus on vastu võetud ning kaardi ettenäitamisel antakse Teile lisateavet.

[Šotimaa kuriteoohvrite tegevusjuhendis \(Victim's Code for Scotland\)](#) on kirjeldatud Teie õigusi kriminaalmenetluse eri etappides.

Ma ei ela selles ELi liikmesriigis, kus kuritegu toime pandi (ELi ja kolmandate riikide kodanikud). Kuidas on mu õigused kaitstud?

Kui elate Šotimaal, on Teil õigus järgmistele kaitsemeetmetele isegi siis, kui kuritegu ei pandud toime Šotimaal:

Euroopa lähenemiskeeld. Euroopa lähenemiskeeld võimaldab Šotimaal tunnustada ja täita lähenemiskeelde, mis on väljastatud mujal Euroopa Liidus (näiteks lähenemiskeelde, mis ei luba konkreetsel isikul Teile läheneda). Kui lähenemiskeeld on kehtestatud Šotimaal, võib olla võimalik see üle kanda Teie elukohariiki.

Lisateavet Euroopa lähenemiskeelu kohta saate Šotimaa kohtuameti (Scottish Courts and Tribunals Service) veebisaidilt.

2014. aasta kannatanute ja tunnistajate seaduse (Victims and Witnesses Act 2014) kohaselt võite teatada teises ELi liikmesriigis toimunud kuriteost Šotimaa politseile, kes peab tagama, et kaebus edastatakse viivitamata selle liikmesriigi vastavale ametiasutusele, kus kuritegu või väidetav kuritegu toime pandi.

Kui ma kuriteost teatan, sils millist teavet ma saan?

Kui esitate politseile kuriteoteate, väljastatakse Teile kuriteoohvri kaart. Samuti on Teil õigus saada juhtumi kohta teavet järgmistelt ametiasutustelt:

Šotimaa politsei: teave kriminaaluurimise algatamata jätmise või lõpetamise otsuse kohta ning selle põhjused;

Šotimaa riigiprokuratuur (Crown Office and Procurator Fiscal Service): kui Teie juhtum kohtusse ei jõua, on Teil õigus teada saada, miks, ning taotleda sellise otsuse läbivaatamist;

Šotimaa kohtuamet (Scottish Courts and Tribunals Service): kohtuistungite kuupäevad, lõplik kohtuotsus, kohtuotsuse edasikaebamine ja selle põhjused.

Kas mul on õigus tasuta suulise või kirjaliku tõlke teenustele (kui ma suhtlen politsei või muude ametiasutustega või uurimise või kohtumenetluse ajal)?

Kriminaalasjades õigusemõistmise käigus on Teil õigus menetlusest aru saada ja ennast arusaadavaks teha. Kui Teil on inglise keelest arusaamisega või selle kõnelemisega raskusi, võite taotleda abitõlgilt, kes aitab Teil:

mõista Teile esitatud küsimusi;

mõista Teile antud teavet;

vastata küsimustele, anda teavet ning muul viisil tõhusalt suhelda.

Võite taotleda dokumentide tõlkimist, kui see on seadusega ette nähtud või vajalik Teie osalemiseks uurimises või kohtumenetluses.

Kuidas ametiasutused tagavad, et mina saan aru ja et minust saadakse aru (kui ma olen laps; kui mul on puue)?

Teie taotlusel antakse Teile mitmesugust teavet ning peagi avaldatakse kuriteoohvrite tegevusjuhendi kergloetav versioon.

Asjakohane abi täiskasvanutele, et hõlbustada politsei suhtlemist 16-aastaste ja vanemate kuriteoohvritega, kellel on raskusi suhtlemisega kas psüühikahäire või õpiraskuste tõttu. Sellist abi osutatakse peamiselt kuriteoohvrite ülekuulamisel politseis, kuid ka kohtuekspertiisi ja isiku tuvastamise ajal.

Ohvriabi teenused

Kes osutavad ohvriabi teenuseid?

Šotimaal on mitu ohvriabiorganisatsiooni, mis abistavad kuriteoohvrite olenevalt kuriteo laadist.

Šotimaa ohvriabiorganisatsioon Victim Support Scotland (VSS) on suurim heategevusorganisatsioon, mis osutab Šotimaal abi ja annab teavet kuriteoohvritele ja tunnistajatele. VSS osutab individuaalset abi, kasutades isikute vajadustel põhinevat hindamismeetodit.

Organisatsioon Community Safety Glasgow (TARA) abistab inimkaubanduse ohvrite, pakkudes olenevalt isiku vajadustest ajutist majutust kuni 45 päevaks, planeerides edasist abi, suunates teiste organisatsioonide juurde ja abistades õigusnõu saamisel.

Sisserändajate tugiorganisatsioon Migrant Help toetab haavatavaid sisserändajaid, nõustades ja juhendades varjupaigataotlejaid ning abistades välisriigi kodanikest kinnipeetavaid ja vange.

Lisaks tegutsevad veel sellised organisatsioonid nagu PETAL, Rape Crisis Scotland, Scottish Women's Aid, ChildLine.

Kõikide ohvriabiorganisatsioonide kontaktandmed leiate [☞ Šotimaa kuriteoohvrite tegevusjuhendist](#).

Kas politsei aitab mul kohe võtta ühendust ohvriabi teenuste osutajatega?

Politsei küsib Teilt, kas soovite ohvriabiorganisatsioonide teenuseid, ning edastab neile Teie andmed ainult Teie nõusolekul.

Kuidas kaitstakse mu eraelu puutumatus?

Kui esitate kuriteoteate, võtab politsei meetmeid Teie toetamiseks ja kaitsmiseks korduva ohvristamise, hirmutamise ja kättemaksu eest. Politsei pakutav tugi võib seisneda järgmises:

Teid kuulatakse üle ainult vajaduse korral;

küsitletakse nii vähe kui võimalik;

ülekuulamine toimub spetsiaalses ruumis;

kohus võib teatavatel juhtudel kehtestada Teie kohtuasja meedias kajastamise keelu.

Kas ma pean kuriteost teatama enne, kui ma saan kasutada ohvriabi teenuseid?

Ei, Teil on õigus kasutada ohvriabi teenuseid isegi siis, kui politseile ei ole kuriteoteadet esitatud.

Isikukaitse juhul, kui ma olen ohus

Millist liiki kaitset on võimalik saada?

Kui esitate kuriteoteate, võtab politsei meetmeid Teie toetamiseks ja kaitsmiseks korduva ohvristamise, hirmutamise või kättemaksu eest.

Politsei pakutav tugi võib seisneda järgmises:

Teid kuulatakse üle ainult vajaduse korral;

küsitletakse nii vähe kui võimalik;

ülekuulamine toimub spetsiaalses ruumis.

Kohus võib teatavatel juhtudel kehtestada Teie kohtuasja meedias kajastamise keelu. Kohus võib vajaduse korral ka kehtestada süüdistatava kantsjoni vastu vabastamise eritingimused.

Lisateavet kaitsemeetmete kohta saate Šotimaa politseilt või riigiprokuratuurist.

Kes mulle kaitset pakub?

Vt eespool.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kurjategija võib mind ka edaspidi ohustada?

Vt eespool.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kriminaalõigussüsteem võib mind ka edaspidi ohustada (uurimise ja kohtumenetluse ajal)?

Vt eespool.

Millist kaitset pakutakse väga haavatavatele ohvritele?

Vt eespool.

Ma olen alaealine. Kas mul on erioigused?

Mõned inimesed on oma olukorra või kohtus esitatava tunnistuse laadi tõttu eriti haavatavad või ohustatud. Haavatavate tunnistajate abistamiseks kohtus tunnistuste andmisel on mitmesuguseid võimalusi, näiteks saab tunnistusi anda TV-otseühenduse kaudu või vaheseina taga, nii et Te ei näe süüdistatavat. Neid võimalusi nimetatakse erimeetmeteks.

Lisateavet erimeetmete kohta saate riigiprokuratuurilt (Crown Office and Procurator Fiscal Service) ja Šotimaa kohtuametilt (Scottish Courts and Tribunals Service). Samuti peavad asjaomased ametiasutused uurima, kas Teil on seoses tunnistuste andmisega probleeme, ning pakkuma Teile mitmesuguseid võimalusi tunnistuste andmiseks.

Seaduse alusel käsitletakse kõiki lapsi (alla 18-aastaseid isikuid) haavatavana ning neil on samamoodi kui väidetavatel koduvägivalla, seksuaalkuritegude, inimkaubanduse ja ebaseadusliku jälitamise ohvritel automaatselt õigus teatavatele tavapärastele erimeetmetele. Samuti võidakse haavatavana käsitada tunnistajat, kellel on psüühikahäire või õpiraskused või kes kardab tunnistusi anda. Tunnistaja haavatavust hindab riigiprokuratuur (Crown Office and Procurator Fiscal Service).

Šotimaa kohtuamet (Scottish Courts and Tribunal Service) tagab ka, et enne kohtus tunnistuste andmist on kuriteoohvrid ja kaitse tunnistajad eraldi ooteruumides.

Mu pereliige suri kuriteo tagajärjel. Millised on mu õigused?

Šotimaa ohvriabiorganisatsioonid (sh Victim Support Scotland) toetavad ka kuriteoohvrite sugulasi.

Kui Teie lähedane pereliige suri kuriteo tagajärjel, on Teil mõned kuriteoohvritega sarnased õigused (näiteks õigus saada juhtumi kohta teavet). Kui Teie sugulane suri kuriteo tagajärjel, on Teil näiteks õigus saada politseilt teavet.

Lisateavet saab Šotimaa kuriteoohvrite tegevusjuhendist ning Šotimaa politsei, Šotimaa riigiprokuratuuri (Crown Office and Procurator Fiscal), Šotimaa kohtuameti (Scottish Courts and Tribunals Service), Šotimaa vanglaameti (Scottish Prison Service) ja Šotimaa kriminaalhooldusnõukogu (Parole Board for Scotland) ühistes teenusestandarditest. (Vt link allpool.)

Mu pereliige langes kuriteo ohvriks. Millised on mu õigused?

Šotimaa ohvriabiorganisatsioonid (sh Victim Support Scotland) toetavad ka kuriteoohvrite sugulasi.

Mõnes olukorras (näiteks kui kuriteohver on surnud) on pereliikmetel mõned kuriteohvritega sarnased õigused (näiteks õigus saada juhtumi kohta teavet). Kui Teie sugulane suri kuriteo tagajärjel, on Teil näiteks õigus saada politseilt teavet. Lisateavet saab [☞ kuriteohvrite tegevusjuhendist](#) ning Šotimaa Kohtuameti [☞ teenusestandarditest](#).

Kas mul on võimalik kasutada vahendust? Millistel tingimustel? Kas vahenduse ajal tagatakse minu turvalisus?

Sacro on Šotimaa õigusorganisatsioon, mille eesmärk on muuta Šotimaa kogukonnad turvalisemaks ja ühtsemaks. Sacro osutab vahendusteenuseid. Lisateavet saab [☞ Sacro veebisaidilt](#).

Kust ma leian õigusaktid, milles on sätestatud minu õigused?

Kuriteohvrite õiguste kohta saate kõige ajakohasemat teavet Šotimaa kuriteohvrite tegevusjuhendist, mis on avaldatud [☞ siin](#).

Viimati uuendatud: 29/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.

2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal

Kuidas ma pean kuriteost teatama?

Hädaolukorras helistage numbril 999. Kuriteost teatamiseks helistage numbril 101.

Kui olete kurt või kuulmis- või kõnepuudega, võite saata tekstisõnumi numbrile 18000.

Kui olete registreerinud oma mobiiltelefoninumbri veebisaidil [☞ emergencySMS](#) ning Teil pole muud võimalust kuriteost teatamiseks, võite saata tekstisõnumi numbrile 999.

Millal helistada numbril 999?

Helistage numbril 999 hädaolukorras, st siis, kui:

on kehavigastuste või surma oht;

parajasti on toimumas kuritegu;

kuriteos kahtlustatav isik on läheduses.

Kuriteost teatamine, kui tegemist ei ole hädaolukorraga

Kui tegemist ei ole hädaolukorraga, helistage politseisse numbril 101.

Kui olete kurt või kuulmis- või kõnepuudega, saate saata tekstisõnumi numbrile 18001 101.

Näited kuritegudest, mille puhul ei ole tegemist hädaolukorraga:

Teie auto on varastatud,

Teie vara on kahjustatud,

kahtlustate narkootikumide tarvitamist või nendega kauplemist,

soovite teatada kergemast liiklusõnnetusest,

soovite teavitada politseid kuritegevusest Teie piirkonnas

Interneti kaudu kuritegudest teatamine

Kui tegemist ei ole hädaolukorraga, saate Šotimaa politsei veebisaidi kaudu teatada järgmistest kuritegudest:

[☞ vihakuriteod](#),

[☞ koduvägivald](#).

Kui soovite kuriteost teatades jääda anonüümseks, võite täita vormi veebisaidil [☞ Crimestoppers](#).

Kuidas ma oma juhtumi kohta teavet saan?

Kuriteohvrina on Teil õigus küsida oma juhtumi kohta teavet. Kui seda ei ole Teile antud, võite esitada ametliku päringu eri asutustele:

[☞ Šotimaa politsei](#): teave kriminaaluurimise algatamata jätmise või lõpetamise kohta ning selle põhjused;

[☞ Šotimaa riigiprokuratuur \(Crown Office and Procurator Fiscal\)](#): kui Teie juhtum kohtusse ei jõua, on Teil õigus teada, miks, ning taotleda otsuse uuesti läbivaatamist;

[☞ Šotimaa kohtuamet \(Scottish Courts and Tribunals Service\)](#): kohtuistungite kuupäevad, lõplik kohtuotsus, kohtuotsuse edasikaebamine ja selle põhjused.

Kas mul on õigus õigusabile (uurimise või kohtumenetluse ajal)? Millistel tingimustel?

Šotimaal ei ole kannatanu kriminaalmenetluse pool. Kui kannatanu vajab õigusnõu ja -abi, võib ta ühendust võtta advokaadiga. Kuriteohvril on ka õigus õigusnõu ja õigusabi kulude hüvitamisele õigusabisüsteemi kaudu.

[☞ Šotimaa õigusabiamet \(Scottish Legal Aid Board\)](#) vastutab õigusabisüsteemi toimimise eest Šotimaal.

Kas mul on õigus nõuda kulude hüvitamist (uurimises või kohtumenetluses osalemise eest)? Millistel tingimustel?

Kui Teile on saadetud kutse ilmuda kohtusse tunnistajana, on Teil õigus teatavate kulude hüvitamisele.

See tähendab, et Teile saadetakse ametlik kiri - kohtukutse -, millega kutsutakse Teid kohtusse tunnistust andma.

Teave selle kohta, kuidas taotleda kulude hüvitamist, ning kulude hüvitamise taotluse vorm on kohtukutse pöördel.

Lugege kohtukutset hoolikalt ning võtke see kohtusse minnes kaasa. Täitke kohtukutse pöördel olev kulude hüvitamise taotluse vorm, et nõuda kulude hüvitamist isikult, kes on Teid tunnistajana välja kutsunud.

Sularahas arveldatakse ainult tõeliste rahaliste raskuste või hädaolukorra puhul. Prokuratuur peab eelnevalt kinnitama erandlike kulude, näiteks taksosõidu, lennukipiletite ja majutuskulude hüvitamise.

Palgatöötajatest või füüsilisest isikust ettevõtjatest tunnistajad võivad taotleda saamata jäänud tulu hüvitamist. Kohtuhoones puudub lapsehoid ning seega saab süüdistajapoolne tunnistaja taotleda lapsehoiu kulude hüvitamist fikseeritud määra alusel. Kui Te peate enda äraoleku ajaks korraldama pereliikme hoolduse, hüvitatakse Teile kulud fikseeritud määra alusel.

Kas ma võin edasi kaevata, kui juhtumi uurimine lõpetatakse enne kohtusse jõudmist?

Šotimaal toime pandud kuriteo ohvrina on Teil õigus taotleda riigiprokuratuuri (Crown Office and Procurator Fiscal Service) poolt talle teatatud kuriteos tehtud süüdistuse mitteesitamise otsuse läbivaatamist, kui otsus on tehtud pärast 1. juulit 2015. Võimaluse korral tuleks läbivaatamist taotleda ühe kuu jooksul pärast seda, kui Teil teavitati otsusest süüdistust mitte esitada. Üldjuhul teatatakse Teile läbivaatamise tulemusest 20 tööpäeva jooksul. Šotimaa juhtivprokurör (Lord Advocate) on avaldanud selle menetluse [☞ eeskirjad](#).

Kas ma võin osaleda kohtumenetluses?

See oleneb sellest, kas Teid kutsutakse kohtusse tunnistust andma. Kui Teid tunnistajana välja ei kutsuta, võite küsida Šotimaa vanglaametilt (Scottish Courts and Tribunals Service) järgmist teavet:

milles asjaomast isikut süüdistatakse: pärast seda, kui süüdistataval on olnud võimalus süüdistustele vastata (ainult üldist laadi süüdistused);

kuidas kulgeb asja arutamine kohtus;

millise otsuse tegi kohtunik, šerif või rahukohtunik asjaomases asjas.

Šotimaa vanglaameti (Scottish Courts and Tribunals Service) [veebisaidil](#) on üksikasjalikumalt selgitatud, kuidas juhtumi kohta teavet saada ning milliseid kohtuasju hetkel arutatakse või hakatakse lähitulevikus arutama. See hõlmab järgmisi kohtuid:

kõrgem kriminaalkohus (High Court of Justiciary),

krahvkonna tsiviilkohtud ehk šerifikohtud (Sheriff Courts),

palgata rahukohtud (Justice of the Peace Courts).

Kui Te olete tunnistaja, teeb Šotimaa kohtuamet (Scottish Courts and Tribunals Service) järgmist:

teavitab Teid kohtuasja edenemise vähemalt üks kord tunnis ning annab teada, millal võite kohtust lahkuda;

tagab süüdistaja- ja kaitsepoolsetele tunnistajatele eraldi ooteruumid ning suupisted ja joogid;

kui Teil on õigus anda tunnistust TV-otseühenduse kaudu, selgitab kohtuameti töötaja Teile kohtus tunnistuse andmise korda.

Milline on minu ametlik roll õigussüsteemis? Kas ma olen või kas ma saan valida, et ma olen: ohver, tunnistaja, tsiviilhageja või erasüüdistaja?

Šotimaal ei ole kannatanu kriminaalmenetluse pool. Prokurör võib kutsuda kannatanu kohtusse ütlusi andma.

Millised on minu õigused ja kohustused seoses minu rolliga?

Teave Teie õiguste kohta kuriteoohvrina on avaldatud [kuriteoohvrite tegevusjuhendis](#).

Kui Teid kutsutakse välja tunnistajana, saadetakse Teile kohtukutse. Kohtukutse on ametlik kiri, millega kutsutakse Teid kohtusse tunnistust andma.

Kohtukutset ei tohi ignoreerida. Kui Te ei saa mõjuval põhjusel kohtuistungile ilmuda, teatage sellest kohe Teid tunnistajana välja kutsunud isikule. Kui Te õigel ajal kohtusse ei ilmu, võib kohus väljastada määruse Teie vahistamiseks.

Mõnel tunnistajal on raske tunnistusi anda. Nad võivad oma olukorra või kohtus esitatava tunnistuse laadi tõttu olla eriti haavatavad või ohustatud. Kohus võib võtta täiendavaid meetmeid (mida nimetatakse erimeetmeteks), et haavatavad tunnistajad saaksid tunnistusi anda; näiteks kasutatakse vaheseina, et tunnistaja ei peaks süüdistatavat nägema. Arutage oma probleeme isikuga, kes on Teid tunnistajana välja kutsunud, sest see isik saab taotleda kohtult Teie suhtes erimeetmete kohaldamist.

Lisateavet tunnistajana esinemise kohta saab riigiprokuratuuri (Crown Office and Procurator Fiscal Service) [veebisaidilt](#) ning valitsuse veebisaidil mygov.scot rubriigist [Giving Evidence at Court \(tunnistuste andmine kohtus\)](#).

Kas ma võin kohtumenetluse ajal teha avalduse või anda tunnistusi? Millistel tingimustel?

Prokurör võib kutsuda kannatanu kohtusse tunnistusi andma. Tunnistusi andma kutsutud kuriteoohvrite suhtes kohaldatakse Šotimaa üldisi tõendamise seadusi.

Tunnistust andma kutsutud kannatanute suhtes, kes on haavatavad või vajavad kaitset, võidakse kohaldada erimeetmeid kooskõlas [Šotimaa 1995. aasta kriminaalmenetluse seaduse \(Criminal Procedure \(Scotland\) Act 1995\) paragrahvidega 271-271M](#), et abistada neid tunnistuste andmisel. Neid meetmeid kohaldatakse automaatselt laste suhtes ning teatavate kuritegude, näiteks seksuaalkuritegude, inimkaubanduse ja ebaseadusliku jälitamise ohvrite suhtes. Lisaks võivad kuriteoohvrid teha kuriteoohvri avalduse kooskõlas [Šotimaa 2003. aasta seaduse \(õigusemõistmise kohta kriminaalasjades \(Criminal Justice \(Scotland\) Act 2003\)\) paragrahviga 14](#). Lisateavet kuriteoohvri avalduse (*victim statement*) kohta saab [siit](#).

Millist teavet mulle antakse kohtumenetluse ajal?

Võtke ühendust Šotimaa kohtuametiga (Scottish Courts and Tribunals Service), et saada teavet kohtuistungite kuupäevade ja lõpliku kohtuotsuse või kohtuotsuse edasikaebamise ja selle põhjuste kohta. Kui annate kohtus tunnistusi, teavitavad Šotimaa kohtuameti (Scottish Courts and Tribunals Service) töötajad Teid kohtuasja edenemisest vähemalt üks kord tunnis ning annavad Teile teada, millal võite kohtust lahkuda.

Kas mul on võimalik tutvuda menetlustoimikuga?

Vt eespool, millise teabega saab tutvuda.

Viimati uuendatud: 29/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.

3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust

Kas mul on õigus otsuse edasi kaevata?

Kohtuotsuse saab edasi kaevata ainult süüdimõistetu või prokurör.

Prokurör kaebab kohtuotsuse edasi ainult teatavatel juhtudel. Prokurör võib:

edasi kaevata õigeksmõistva kohtuotsuse, st otsuse, mille kohaselt süüdistatav ei ole süüdi või tema süü ei ole tõendatud, kuid ainult vande kohtuta menetluse puhul ning ainult õigusnormide rikkumise põhjendusel;

vaidlustada karistuse, kuid ainult juhul, kui karistust peetakse „põhjemamatult leebeks“.

Lisateavet saate veebisaidilt <https://www.mygov.scot/after-the-verdict/the-appeals-process/>

Millised on minu õigused pärast süüdimõistmist?

Pärast süüdimõistva otsuse tegemist võib kohtunik karistuse määramisel arvesse võtta Teie esitatud kuriteoohvri avaldust (*victim statement*).

Kui kohtulahend (kohtuotsus) ei vasta Teie ootustele või Te tunnete, et vajate pärast kohtuotsuse tegemist tuge, saavad Teid aidata mitmesugused organisatsioonid. Ohvriabiorganisatsiooni Victim Support Scotland abitelefon töötab esmaspäevast reedeni kell 8-20. Tegemist on üleriigilise heategevusliku organisatsiooniga, mis toetab kuriteoohvreid kogu Šotimaal, olenemata kuriteo liigist. Saate organisatsiooni poole pöörduda, helistades numbril 0345 603 9213. Organisatsiooni pakutav tugi on Teile tasuta.

Lisaks tegutseb mitu muud organisatsiooni, sealhulgas professionaalsete teenuste osutajad, kes saavad pakkuda kuriteoohvritele, tunnistajatele ja muudele kuriteost mõjutatud isikutele konfidentsiaalselt emotsionaalset tuge, praktilist abi ja hädavajalikku teavet. Lisateavet nende teenuste kohta saab [siit](#).

Kas mul on pärast kohtumenetlust õigus abile või kaitsele? Kui kaua?

Jah, paljud ohvriabiorganisatsioonid pakuvad tasuta abi enne ja pärast kohtumenetlust ning kohtumenetluse ajal. Ohvriabiorganisatsioon Victim Support Scotland on üleriigiline heategevuslik organisatsioon, mis pakub kuriteoohvritele emotsionaalset tuge, praktilist abi ja hädavajalikku teavet. Need teenused on tasuta ja neid osutatakse konfidentsiaalselt.

Millist teavet mulle antakse, kui kurjategija mõistetakse süüdi?

Kui olete esitanud kuriteoohvri avalduse, võib kohtunik seda karistuse määramisel arvesse võtta. Pärast süüdimõistva otsuse tegemist peab kohtunik määrama kurjategijale karistuse, inglise keeles *sentence*. Kohtunik teeb otsuse pärast kõikide tõendite uurimist, võttes arvesse taustteavet, näiteks kurjategija vanust, terviseprobleeme ning varasemat kriminaalkorras karistatust. Kohtunik saab valida mitme karistuse hulga.

Lisateavet karistuste kohta saab [siit](#).

Teil on õigus saada teavet lõpliku kohtuotsuse ja selle põhjenduste kohta. Teavet saate küsida [Šotimaa kohtuametilt \(Scottish Courts and Tribunals Service\)](#).

Kas mulle teatatakse, kui kurjategija vanglast vabaneb (sealhulgas ennetähtaegselt või tingimisi) või põgeneb?

Kriminaalasjades on kuriteoohvril õigus saada teavet kurjategija vanglast vabastamise kohta. Samuti võib kuriteoohvril olla õigus teada, et kaalutakse kurjategija tingimisi vabastamist, ning esitada Šotimaa kriminaalhooldusnõukogule (Parole Board for Scotland) kurjategija vabastamise kohta kirjalik arvamus. Seda nimetatakse [kuriteoohvrite teavitamise kavaks \(Victims Notification Scheme\)](#).

Nende kurjategijate ohvritel, kellele on mõistetud **alla 18-kuuline vabadusekaotus**, on õigus saada teavet ainult siis, kui kurjategija vabaneb või põgeneb vanglast. Teate saamiseks ei pea Te registreeruma, vaid võite ühendust võtta [Šotimaa vanglaametiga \(Scottish Prison Service\)](#).

Kas mind kaasatakse (tingimisi) vabastamist käsitleva otsuse tegemisse? Kas mul on näiteks õigus teha avaldus või esitada kaebus?

Kui kaalutakse kurjategija tingimisi enne tähtaega vabastamist, võite esitada oma arvamuse Šotimaa kriminaalhooldusnõukogule (Parole Board for Scotland). Kuriteoohvrite teavitamise kava 2. osa kohaselt registreerunud kuriteoohvrid saavad esitada Šotimaa vanglaametile (Scottish Prison Service) oma arvamuse, kui kurjategijal tekib esimest korda õigus ajutisele vabanemisele ja vabanemisele koduaresti määramisega, ning Šotimaa kriminaalhooldusnõukogule (Parole Board for Scotland), kui kaalutakse kurjategija tingimisi enne tähtaega vabastamist. Ohvriabiorganisatsioon Victim Support Scotland aitab Teil arvamust koostada.

Viimati uuendatud: 29/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

4 - Hüvitis

Kuidas nõuda kurjategijalt kahju hüvitamist? (nt kohtuasi, tsiviilnõue, tsiviilhagi kriminaalmenetluses)

Kriminaalasi

A. Hüvitamismäärus (Compensation Order)

Vastavalt Šotimaa 1995. aasta kriminaalmenetluse seaduse (Criminal Procedure (Scotland) Act 1995) paragrahvidele 249-253 on kõikidel Šotimaa kriminaalkohtutel õigus anda asjakohasel juhul kuriteo toimepanijale korraldus maksta kuriteoohvrile talle kuriteoga tekitatud kehavigastuse või kahju eest hüvitist ilma täiendava tsiviilkohtumenetluseta.

1995. aasta seaduses ei ole sätestatud, et kuriteoohver peab ise kohtult hüvitamismäärust taotlema; prokurör võib asjakohasel juhul teha kohtule vastava ettepaneku ning peab alati edastama kohtule olemasoleva teabe kehavigastuste raskuse või kahju suuruse kohta.

Kehtiva seaduse kohaselt on kuriteoohvril (kelle füüsilist või vaimset tervist on kahjustatud) õigus esitada kurjategija vastu kahju hüvitamise nõue tsiviilkohtusse, et saada [kuriteokahju hüvitamise asutuselt Criminal Injuries Compensation Authority \(CICA\)](#) hüvitist. Kriminaalkohtu väljastatud hüvitamismäärus neid õigusi ei mõjuta, kuid kõiki kuriteoohvrite tsiviilkohtu või CICA poolt makstavaid summasid vähendatakse hüvitamismääruse alusel makstud summa võrra.

Vandekohtuga kriminaalmenetluses ei ole kehtestatud summa piirmäär, mis võidakse hüvitamismäärusega välja mõista.

Kokkuvõttes kehtivad kriminaalmenetlustes järgmised piirmäärad:

šerifikohtus (Sheriff Court) on kehtestatud kindel maksimumhüvitis, mida iga üksiku kuriteo eest võidakse maksta (**10 000 Inglise naela**) (kuid kui 28. märtsil 2011 või pärast seda kuupäeva toime pandud õigusrikkumiste eest määratav maksimumtrahv on ettenähtud hüvitisest suurem, on maksimaalne hüvitismäärusega väljamõistetav summa sama suur kui õigusrikkumise eest määratava trahvi maksimumsumma);

rahukohtus (Justice of the Peace Court) on maksimumhüvitis, mida iga üksiku kuriteo eest võidakse maksta, standardkaala 4. astme hüvitis (**2 500 Inglise naela**).

Hüvitamismäärusega määratud summa makstakse kohtuametnikule, kes seejärel edastab summa õigustatud isikule.

B. Kogukonna hüvitamismääruses (Community Payback Order) sätestatud hüvitamismääruse (Compensation Requirement)

Kui süüdistatav mõistetakse kuriteos süüdi, võib kohus teatavatel juhtudel väljastada kogukonna hüvitamismääruse (Community Payback Order (CPO)).

Šotimaa 1995. aasta kriminaalmenetluse seaduse (Criminal Procedure (Scotland) Act 1995) paragrahvi 227H kohaselt võidakse CPO-ga kehtestada hüvitise maksimise (ja kurjategija kriminaalhooldusele allutamise nõue).

Kahju hüvitamise nõude puhul kehtivad samad piirmäärad nagu hüvitamismääruse puhul (nagu on kirjeldatud eespool).

Hüvitis makstakse ühekordse maksena või osamaksetena kohtuametnikule, kes seejärel edastab summa õigustatud isikule. Hüvitis peab olema täielikult makstud hiljemalt 18 kuud pärast CPO väljastamist, kuid mitte hiljem kui kaks kuud enne kriminaalhooldusele allutamise perioodi lõppu, olenevalt sellest, kumb on varasem. Kui kurjategija jätab hüvitise maksmata, rikub ta sellega CPO-d.

C. Prokuröri hüvitamisettepanek (Compensation Offer by the Procurator Fiscal)

Šotimaa 1995. aasta kriminaalmenetluse seaduse (Criminal Procedure (Scotland) Act 1995) paragrahvi 302A kohaselt võib prokurör edastada väidetavale kurjategijale hüvitamisettepaneku, kui ilmneb, et asjaomane kuritegu on toime pandud. Hüvitamisettepanek on tõhus otsene meede kuritegude puhul, mille tagajärjel on isik kandnud rahalist või isikukahju või talle on põhjustatud kannatusi.

Kui hüvitamisettepanekuga nõustatakse või arvatakse, et sellega on nõustunud (kui väidetav kurjategija ettepanekut ametlikult tagasi ei lükka), siis süüdistust ei esitata ja karistusregistrisse kannet ei tehta.

Vastavalt Šotimaa 1995. aasta kriminaalmenetluse seaduse (Criminal Procedure (Scotland) Act 1995) 2008. aasta täiendusele, mis käsitleb hüvitismääruse maksimumsummat (Compensation Order (Maximum Amount) Order 2008) on hüvitamisettepaneku tegemise puhul hüvitise maksimumsummaks 5000 Inglise naela.

Hüvitamisettepanekus ette nähtud summa makstakse kohtuametnikule, kes seejärel edastab summa õigustatud isikule.

Tsiviilasi

Kehtiva seaduse kohaselt on kuriteoohvril õigus esitada kurjategija vastu kahju hüvitamise nõue tsiviilkohtusse. Kui kannatanu otsustab esitada hagi tsiviilkohtusse, reguleerivad eri menetlusi eri kohtueeskirjad, mis olenevad ka sellest, kas hagi on esitatud šerifikohtusse (Sheriff Court) või kõrgeimasse tsiviilkohtusse (Court of Session). Eeskirjad on avaldatud [Šotimaa kohtuameti \(Scottish Courts and Tribunals Service\) veebisaidi rubriigis „Rules and Practice“ \(„Eeskirjad ja tavad“\)](#).

Taotluse või avalduse koostamine ja kohtumenetlused on üsna keerukad ning soovitatav on kasutada õigusnõustaja abi.

Tsiviilhagi kriminaalmenetluses - Šotimaal ei kohaldata

Selle menetluse abil saab kohus teha otsuse kriminaalkuriteo ohvrile kahju hüvitamise kohta. Kuriteoohver saab eraldi tsiviilhagi esitamata esitada kurjategija vastu nõude kriminaalmenetluse käigus. Tuleb märkida, et kui mõne riigi tsiviilõiguses on selline süsteem ette nähtud, siis Šotimaal seda ei kohaldata.

Kohus andis kurjategijale korralduse hüvitada mulle kahju / maksta hüvitist. Kuidas ma saan tagada, et kurjategija järgib seda korraldust?

Hüvitise maksmise täitmisele pööramine kriminaalasjas

Kõik maksed vastavalt:

hüvitismäärusele (*Compensation Order*);

kogukonna hüvitismääruses (*Compensation Payback Order*) esitatud hüvitamisnõudele (*Compensation Requirement*) või

prokuröri hüvitamisettepanekule (*Compensation Offer by the Procurator Fiscal*)

makstakse kohtuametnikule, kes seejärel edastab summa õigustatud isikule.

Hüvitise maksmise saab täitmisele pöörata ainult kohus ning õigustatud isik ei tohi mingil juhul isiklikult kurjategijaga otse ühendust võtta või üritada seda teha või hüvitist kurjategijalt isiklikult vastu võtta.

Kui kurjategija ei maksa hüvitist vastavalt hüvitismäärusele või hüvitamisettepanekule, võib kohus võtta hüvitise sissenõudmiseks lisameetmeid, kasutades selleks mitmesuguseid sanktsioone, sealhulgas:

mahaarvamine toetustest;

kinnipidamine töötasust;

pangas olevate vahendite arestimine ja

sõiduki arestimine.

Kui kurjategija ei maksa hüvitist vastavalt CPO hüvitamisnõudele, on tegemist CPO rikkumisega ja kurjategija võidakse saata tagasi kohtu ette. Šotimaa 1995. aasta kriminaalmenetluse seaduse (Criminal Procedure (Scotland) Act 1995) paragrahv 227ZC käsitleb CPO rikkumisi ning meetmeid, mida kohus sel puhul võib võtta.

Hüvitise maksmise täitmisele pööramine tsiviilasjas

Kui kuriteoohver esitab tsiviilkohtusse hagi, mille kohus rahuldab ja mõistab tema kasuks välja rahasumma, peaks ohver ühendust võtma kohtutäituriga, kes teavitab teda võla sissenõudmise menetlusest. Lisateavet saate kohtutäiturite organisatsiooni [Society of Messengers-at-Arms and Sheriff Officers veebisaidilt](#).

Kas riik võib teha mulle ettemakse juhul, kui kurjategija korraldust ei järgi? Millistel tingimustel?

Hüvitise maksmine CICA-st

Riik ei tee kuriteoohvrile ettemakseid, kui kohus on andnud kurjategijale korralduse maksta hüvitist, aga kurjategija ei ole seda teinud. Vt ka eespool **hüvitise maksmise täitmisele pööramise** kohta.

Kas mul on õigus saada riigilt hüvitist?

Kuriteokahju hüvitamise asutus Criminal Injuries Compensation Authority (CICA) tegeleb hüvitise maksmisega füüsilise või vaimse tervisekahjustuse saanud isikutele, kes on süütult langenud vägivaldse kuriteo ohvrile Inglismaal, Šotimaal või Walesis. Valitsuse kehtestatud kuriteokahju hüvitamise kavas (Criminal Injuries Compensation Scheme) on kindlaks määratud hüvitamise tingimused ja hüvitatavad summad.

2012. aasta kuriteokahju hüvitamise kava on riigieelarvest rahastatav kava, mille alusel makstakse hüvitist vägivaldsete kuritegude süütutele ohvritele, kes on saanud raske füüsilise või vaimse tervisekahjustuse, mis on otseselt seostatav kuriteoga. Kava rakendamise eeskirjad ja makstavate hüvitiste suuruse kinnitab Ühendkuningriigi parlament ning CICA vastutab kava haldamise ning taotluste alusel tehtud otsuste eest. Kavast on kindlaks määratud tariifid, mille alusel makstakse tekkinud tervisekahjustuste eest hüvitist.

Hüvitisi on kahte liiki: isikukahju hüvitis ja surmava vigastuse hüvitis; mõnikord makstakse täiendavat hüvitist saamata jäänud tulu, ülalpeetavate või erikulude eest.

Hüvitist makstakse raskelt vigastatud kuriteoohvritele, vägistamise ja muu seksuaalse väärkohtlemise ohvritele, väärkoheldud lastele ja hukkunute omastele. Kava alusel ei maksta hüvitist kergete vigastuste eest.

Kõiki hüvitisnõudeid siiski ei rahuldata. Taotlejal peab olema vastavalt kava eeskirjadele õigus hüvitisele. Täidetud peavad olema kodakondsus- ja elukohatingimus (kava punktid 10-16). Taotlus tuleb esitada niipea, kui see on mõistlikult võimalik, ning igal juhul kahe aasta jooksul pärast kuritegu, mille tõttu kahju tekkis (kuigi erandjuhul võidakse tähtaega pikendada; vt punktid 87-89). Eeskirjadega on ette nähtud ka, et taotleja peab olema kuriteost, mille tõttu kahju tekkis, teatanud nii kiiresti kui mõistlikult võimalik, ning peab tegema mõistlikult koostööd kallaletungija kohtu ette toomiseks (punktid 22 ja 23). Hüvitist võidakse jätta maksmata või seda võidakse vähendada mitmesugustel muudel juhtudel, näiteks kui taotleja käitumise tõttu ei ole hüvitise maksmine kohane (punkt 25) ning kui taotleja kannab CICA-le taotluse esitamise ajal kriminaalkaristust (punkt 26 ja D lisa). Lisateavet kava kohta saab [siit](#).

Kas mul on õigus erakorralisele ettemaksele, kui ma ootan otsust oma hüvitisnõude kohta?

2012. aasta kuriteokahju hüvitamise kava on mõeldud kasutamiseks viimase abinõuna. Kava alusel makstava hüvitise eesmärk ei ole esmaste vajaduste rahuldamine; enamasti rahuldatakse taotleja nõue veidi aega pärast kuriteo toimumist. Hüvitist ei maksta enne, kui kuriteokahju hüvitamise asutus Criminal Injuries Compensation Authority (CICA) on veendunud, et taotlejal on õigus saada kava alusel hüvitist; CICA esitab päringu politseile, et saada teavet kuriteo ja taotleja kohta ning olla kindel, et taotlus vastab hüvitise maksmise tingimustele. Kui CICA on veendunud, et taotlejal on õigus hüvitist saada, kuid ta ei saa veel lõplikku otsust teha, võib CICA kaaluda hüvitise väljamaksmist. See võib olla nii juhul, kui CICA ootab taotleja vigastuste pikaajalise mõju ilmnenemist.

Kas mul on õigus saada hüvitist juhul, kui kurjategijat ei mõisteta süüdi?

Kurjategija tuvastamine või süüdimõistmine ei ole vägivallakuriteo ohvrile hüvitise maksmiseks vajalik (kuriteokahju hüvitamise kava punkt 9). Kavast on siiski ette nähtud, et taotleja peab olema vahejuhtumist teatanud nii kiiresti kui mõistlikult võimalik ning peab tegema mõistlikus ulatuses koostööd kuriteo toimepanija kohtu ette toomiseks (punktid 22 ja 23). Seega makstakse taotlejale hüvitist ainult siis, kui ta teeb kuriteo uurimisel ja sellele järgnevas kohtumenetluses täielikult koostööd.

Viimati uuendatud: 29/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumentis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.

5 - Minu õigus saada abi ja toetust

Kellega ma pean abi ja toetuse saamiseks ühendust võtma, kui ma olen kuriteoohver?

Teil on õigus kasutada ohvriabi teenuseid [isegi siis, kui politseile ei ole kuriteoteadet esitatud](#).

Ohvriabiorganisatsioon Victim Support Scotland pakub Teile emotsionaalset tuge ning praktilist abi olenemata sellest, kas Te teatate kuriteost või mitte [või kui Te ei ole veel otsustanud, mida teha](#).

Kui Te [teatate kuriteost](#), võib politsei Teie nõusolekul edastada Teie andmed ohvriabiorganisatsioonile Victim Support Scotland.

Teile võib oma abi pakkuda ka [kuriteoohvrite teavitamise ja nõustamise organisatsioon Victim Information and Advice \(VIA\)](#), kui Teie juhtumi puhul on tegemist:

koduvägivallaga

lapskannatanute või -tunnistajatega

vihakuriteoga

seksuaalkuriteoga

või kui juhtumit arutatakse tõenäoliselt vandekohtus.

VIA tutvustab Teile kriminaalõigussüsteemi, hoiab Teid kursis menetluse käiguga ja aitab Teil ühendust võtta muude organisatsioonidega, kes võivad Teid aidata.

Ohvriabi telefon

Ohvriabiorganisatsiooni Victim Support Scotland abitelefon töötab esmaspäevast reedeni kell 8-20. Tegemist on üleriigilise heategevusliku organisatsiooniga, mis toetab kuriteoohvreid kogu Šotimaal, olenemata kuriteo liigist. Saate organisatsiooni poole pöörduda, helistades numbril 0800 160 1985. Organisatsiooni pakutav tugi on Teile tasuta. Lisaks tegutseb mitu muud organisatsiooni, sealhulgas professionaalsete teenuste osutajaid, kes saavad pakkuda kuriteoohvritele, tunnistajatele ja muudele kuriteost mõjutatud isikutele konfidentsiaalselt emotsionaalset tuge, praktilist abi ja hädavajalikku teavet. Lisateavet nende teenuste kohta saab [siit](#).

Kas ohvriabi on tasuta?

Ohvriabiorganisatsioon Victim Support Scotland pakub tasuta konfidentsiaalset tuge kuriteoohvritele, tunnistajatele ja muudele isikutele, keda kuritegu mõjutab.

Millist abi võin ma saada riiklikelt ametiasutustelt?

Toetus kohtus

Kui Teid kutsutakse tunnistajana kohtusse, abistavad Teid ohvriabiorganisatsiooni Victim Support Scotland pädevad töötajad ja vabatahtlikud kõrgema kohtu ja šerifikohtu asukohas. Nad:

osutavad praktilist abi ja annavad teavet selle kohta, mis toimub kohtus;

korraldavad Teile enne kohtuistungit algust külastuse kohtusse, et teaksite, mida oodata.

Mõned tunnistajad võivad oma olukorra või kuriteo laadi tõttu vajada tunnistuste andmisel täiendavat tuge. Lisateavet kohtus tunnistuste andmise ja haavatavate tunnistajate puhul kohaldatavate erimeetmete kohta saab [siit](#). Kui olete langenud kuriteo ohvriks, kuid Teid ei ole tunnistajana välja kutsutud, ei tarvitseta Teile kohtumenetluse kohta teavet anda. Saate siiski küsida teavet selle kohta, kuidas juhtumi menetlemine edeneb.

Millist abi võin ma saada valitsusvälistelt organisatsioonidelt?

Olenevalt organisatsioonist võidakse Teile pakkuda erisugust abi. Ohvriabiorganisatsioon Victim Support Scotland pakub kogukondlikke ohvriabi teenuseid. Neid teenuseid osutatakse kõikides Šotimaa kohalikes omavalitsustes ning kõikides Šotimaa kriminaalkohtutes pakutakse kohtupõhist tunnistajate abistamise teenust (*witness service*).

Šotimaal on mitu heategevuslikku organisatsiooni, kes abistavad kuriteoohvreid olenevalt kuriteo laadist. Näiteks Rape Crisis Scotland, TARA (Trafficking Awareness Raising Alliance), kes abistab inimkaubanduse ohvriks langenud naisi, ning Migrant Help, kes samuti abistab inimkaubanduse ohvreid. Children 1st, Scottish Women's Aid ja PETAL on samuti heategevuslikud organisatsioonid, kes pakuvad kuriteoohvritele tuge. Lisateavet nende pakutavate teenuste kohta saab [siit](#).

Viimati uuendatud: 29/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.